

Πέρα από την αγάπη σας για την κρητική λύρα και το νησί μας, έχετε κάποια άλλη σχέση/καταγωγή από εκεί;

Οι γονείς μου και οι δύο είναι από την Κρήτη. Ο πατέρας μου είναι από τις Κουρούτες Αμαρίου και η μητέρα μου από την Αγία Γαλήνη (το γένος Μπαργιατάκη). Και οι δύο είναι Ρεθεμνιώτες. Ρίζες όμως από το σόι του πατέρα μου απ' την πλευρά της μάνας του έχω από τη Γέννα Αμαρίου και τον Μέρωνα. Αλλά έχουμε συγγενείς παντού και στον Άη Γιάννη έχει παρακλάδι η ρίζα μου απ' το σόι του πατέρα μου πάλι απ' την προγιαγιά μου. Εμείς βέβαια είμαστε γεννημένοι στην Αυστραλία.

Το 2001 είχατε έρθει στην Κρήτη και είχατε παίξει στο χωριό του πατέρα σας, μιλήστε μας γι' αυτή την ιδιαίτερη στιγμή.

Ίσως το πιο συγκινητικό αποκορύφωμα της ζωής μου υπήρξε αυτό το Πανηγύρι του Αγίου Τίτου στο χωριό του πατέρα μου, στις Κουρούτες Αμαρίου το 2001. Μπροστά σε ένα καταπληκτικό κοινό φίλων και συγγενών, ανθρώπων που άφησε ο πατέρας μου για να μεταναστεύσει στην Αυστραλία, έπρεπε να εξωτερικεύσω τη ψυχή της Κρήτης που κουβαλούσα μέσα μου, απ' την ξενιτιά που μου 'χαν επιφορτώσει οι γονείς μου. Η συγκίνηση υπήρξε μεγάλη, σ' αυτό το κλίμα το πρωτοφανές για 'μένα. Ακούστηκαν πολλές μαντινάδες που έχουν χαραχτεί στο μυαλό μου, ρίμες ολόκληρες για την προσφορά μου στην διάδοση της Κρητικής παράδοσης στην άλλη άκρη της γης. Ο Βιτωρόκωστας ο καλός μαντιναδολόγος με καλωσόρισε με την παρακάτω μαντινάδα: Η Κρήτη έχει ανοιχτή, πάλι την αγκαλιά τ'ζη, κι αισθάνεται υπερήφανη που βρίσκεσαι κοντά τ'ζη. Ο μεγάλος δάσκαλος, ο Σπύρος Σηφογιωργάκης ανέβηκε στην συνέχεια για να με παρουσιάσει ως δάσκαλος μου, που υπήρξε στα πρώτα μου βήματα. Αφού με παρουσίασε με καλωσόρισε με την παρακάτω μαντινάδα: Τση Κρήτης βασιλεύουνε τ' αστέρια τα μεγάλα, μα δε πομένεις Κρήτη μου γιατί προβαίνουν κι άλλα. Στη συνέχεια μία εξαιρετική κυρία των γραμμάτων η κυρία Ελένη Πλαγιωτάκη Σαατσάκη αφιέρωσε ολόκληρη ρίμα για τη παρουσία μου σ' αυτό το γλέντι. Οι μαντινάδες τις αυτές από τότες με συντροφεύουν και δεν τις ξεχνώ ποτέ. Απ' τις πιο αγαπημένες μου που προσφώνησε εκείνο το βράδυ είναι και οι εξής: Άνοιξε την αγκάλη σου, Κρήτη Λεβανογέννα, για να φωλιάσει ένα πουλί αφού 'ρθεν' απ' τα ξένα. Κι άνε κονεύγει αλάργο σου δεν σε ξεχνά ποτές του, και παίζει για χατήρι σου τση γλυκοκοντυλιές σου. Όταν όμως άκουσα την παρακάτω μαντινάδα εδάκρυσα από συγκίνηση: Να 'χεις τση Κρήτης την ευχή, τση ξενιτιάς λεβέντη, π' ανήμενε σε να φανείς για 'να πανώριο γλέντι.

Τελευταία φορά που ήρθατε στην Ελλάδα πότε ήταν;

Το 2010 και πριν από αυτό το 2001. Μας λείπει η Ελλάδα η Κρήτη πολύ. Ίσως επειδή τα τελευταία 20 χρόνια την έχουμε ζήσει συνολικά γύρω στους 2 μήνες και μας λείπουν οι άνθρωποι μας, όλοι εσείς.

Πως ξεκίνησε η αγάπη σας για την λύρα και από ποιούς επηρεαστήκατε;

Μεγάλωσα σε ένα περιβάλλον με έντονες τις Κρητικές συνήθειες που διαμόρφωσαν τον χαρακτήρα και τα πιστεύω μου καθορίζοντας την μετέπειτα πορεία μου. Στην ηλικία των 10 χρονών ζήτησα από τον πατέρα μου μια Κρητική λύρα. Τότες μεγάλη επιρροή στην ώθηση αυτής της απόφασης υπήρξαν οι κασέτες που έπαιζε ο πατέρας μου στ' αμάξι του Βασίλη Σκουλά, Νίκου Ξυλούρη και Κώστα Μουντάκη. Από την ηλικία των 10 χρονών λοιπόν πρωτόπιασα τη λύρα. Την αγάπησα χωρίς διακοπή μέχρι σήμερα. Την έσφιξα στα χέρια μου σαν κάτι το πολύτιμο το ιερό. Έσκυπα με λατρεία απάνω στο όργανο που από

'κεινη την στιγμή μέχρι σήμερα αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη ζωή μου. Κάνω από τότες ότι μπορώ σαν Κρητικός.

Πως αισθανόσαστε ως παιδί που ερχόντουσαν στο σπίτι σας τόσο σπουδαίοι Κρητικοί καλλιτέχνες;

Ευτύχησαν να θαυμάσουν τα παιδικά μάτια μου, ξακουστούς λυράρηδες που φιλοξενούνταν στο σπίτι

ερχόταν η πολυπόθητη στιγμή της γνωριμίας μας θυμάμαι συγκεκριμένα όταν είδα τον Κώστα Μουντάκη στην ηλικία των 11 χρονών εσάστισα μπροστά του. Αφού η γυναίκα του η Αγγελική είπε στον αείμνηστο δάσκαλο: - Κώστα, πιάσε το κοπέλι αγκάλιασε το δεν το βλέπεις πώς κάθεσαι δίπλα σου;

Στην Αυστραλία, ως παιδί, πως κάνατε μαθήματα λύρας; Ποιος σας βοήθησε, γιατί δεν είναι από τα

του πατέρα μου κατά τις περιόδους τους στην Αυστραλία για τους εορτασμούς της Μάχης της Κρήτης και να δεχτώ μαθήματα από αυτούς. Στην παιδική μου μνήμη έχουν χαραχτεί ανεξίτηλα οι συμβουλές ονομαστών δασκάλων στο ύψος των αείμνηστων Σπύρου Σηφογιωργάκη και Κώστα Μουντάκη. Βέβαια με τον Κώστα Μουντάκη έχω και βιντεοσκοπημένο υλικό εκμάθησης της Κρητικής λύρας που ακόμη μέχρι σήμερα μελετάω αφού αποτελεί αστείρευτη πηγή έμπνευσης. Τους λυράρηδες τότε για μας εδώ στη ξενιτιά που δεν είχαμε την δυνατότητα να τους βλέπουμε σε καθημερινή βάση όπως τα παιδιά της Κρήτης παρά μόνο στα εξώφυλλα των δίσκων, στην παιδική μας φαντασία φάνταζαν σαν κάτι μυθικό ανάλογο με τους ήρωες της Ελληνικής μυθολογίας. Όταν λοιπόν

εύκολα μουσικά όργανα.

Η εκμάθηση της Κρητικής λύρας ήτανε πολύ δύσκολη υπόθεση. Σίγουρα πολύ πιο δύσκολη από την σημερινή εποχή γιατί σήμερα υπάρχει το YouTube το διαδίκτυο οι σχολές που κάνουν κάθε αναζήτηση εκμάθησης πολύ πιο εύκολη. Τότες δεν υπήρχε ούτε διαδίκτυο, ούτε σχολές και ειδικά στην άλλη γωνιά της γης πηγές αναζήτησης περιεχομένου πολύ ελάχιστο. Υπήρχε ένας συμπαρόικος εδώ στο Σύνδε από το Βενί Μυλοποτάμου Σοφοκλής Σφακιανάκης το όνομα του ο οποίος στην ηλικία των 10 χρονών που ήμουν τότε για ένα εξάμηνο ερχόταν σπίτι μας οπότε μπορούσε να με βοηθήσει με τα πρώτα μαθήματα πάνω στην λύρα. Από 'κει και πέρα ήμουν μοναχός